

Més que aucells

Text de **Carolina Constantino**
Dibuixos de **Cati Artigues**

Quan arriben les primeres pluges de final d'estiu i les temperatures es moderen, els fongs es preparen per emetre els seus delicats fruits: els bolets. A dia d'avui s'han descrit a les Balears 1894 espècies de fongs i mixomicets (dada de finals de l'any 2012), el que demostra que les Illes són molt riques en micoflora.

Un bolet relativament freqüent als alzinars de la serra de Tramuntana és *Leccinum lepidum*, denominat popularment pixacà d'una manera un poc despectiva, malgrat que és un excel·lent comestible. Possiblement, el nom de pixacà té a veure amb la coloració groguenca (que podria recordar el color de l'orina) dels himenis d'alguns d'aquests bolets.

D'una manera més general, els denominats popularment pixacans són fongs basidiomicets de la família Boletaceae, ben presents als pinars, alzinars i garrigues de les Illes Balears. Les espècies d'aquesta família, tret d'algunes excepcions, es caracteritzen principalment per presentar un himeni tubular amb aparença d'esponja que recobreix la part inferior del capell. Aquesta família inclou espècies tan corrents com *Suillus collinitus*, *Suillus mediterraneensis*, *Boletus pulchrotinctus*, l'apreciat i no gaire freqüent *Boletus aereus* i el tòxic *Boletus satanas*. També inclou espècies que, per la seva raresa, cal protegir com *Xerocomus persicolor* i *Xerocomus roseoalbidus*.

El peu és ben massís i esdevé cilíndric en els exemplars més adults i amb la base un poc corbada. És de color groguenc i presenta unes petites esquames atapeïdes bastant evidents.

La carn del bolet és de blanquinosa a groguenca i torna rogenca en contacte amb l'aire i, amb el temps, es va oxidant cap a grisenc. És compacta, d'olor suau i gust dolç i agradable, el que permet que sigui un bolet apreciat pel seu ús culinari.

Leccinum lepidum té un capell de 10 a 20 cm de diàmetre, amb el marge arrodonit i una cutícula d'un color marronós més o menys variable, que no se separa amb facilitat, a diferència d'altres pixacans. La part inferior del capell està formada per un himeni amb tubs llargs, de color groc intens que amb el temps pot arribar a tornar groc olivaci, i petits porus rodons i ben atapeïts.

Leccinum lepidum un pixacà d'alzinar